

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiæ Venusinæ, ac deinde Æsinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1706

Benevolo Lectori.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62406)

BENEVOLO LECTORI.

FN Lector Amice Opusculum hoc, utilitati meæ prospexit, non alienæ, compactum, tum Venusii Pastorem Curam JOANNE FRANCISCO DE LAURENTIIS, viro eruditissimo, ministrante, tum Æsii Præsulatum clar. mem. PETRO MATTÆO, S. R. E. CARDINALI PETRUCIO, moderante, Vicariatus munere fungens; tum demum Romæ ejusdem Cardinalis in exercitio Au-

ditoris adscriptus; sed amicorum consiliis, ac Dominimet mei, dum viveret, adhortatione, Tyronum gubernacula assumentium commoditati propono. Si quid boni ex illo decerpes, Patri lumen, qui summa bonitas est, & à quo bona cuncta descendunt, tribue; si quid tuo indulgens ingenio adnotabis, charitatis tuæ pallio cooperias precor; ac postremò, si quid Orthodoxæ Fidei, ac Sanctorum Patrum dogmatibus haud consonum conscriptum reperies, non ex voluntate hoc accidisse profiteor, & Sanctæ Sedis severæ litturæ submitto.

In lucem igitur prodit Opus, cujus inscriptio FORMULARIUM LEGALE PRACTICUM FORI ECCLESIASTICI: Et scias Juris quæstiones non more Cathedratico, seu Scholastico contenturum, sed tantum surculum ad gubernia accedentium infringens, & quasi manu ducens ad id, quod sæpius in Ecclesiastico Foro occurrere potest, planam methodum præbiturum.

Hoc tamen contexere placuit in simplicitate sermonis, tum quia multum est legibus amica, ut advertitur in *Instit. de Fideicom. heredit. §. Sed quia*; tum etiam, ut Vicarii, ac Episcopi vim, ac virtutem Clausularum calleant, & quomodo munia ipsis credita, Canonum Sanctione servata, explere debeant.

Quas conscriptas Formulas adnotabis, licet hujusmodi inter Moderniores tradiderunt Barbof. *de Offic. & Potest. Episc.* Tambur. *de Jure Abbat. & Abbatiss.* Pac. Jord. *Lucubr.* Pelliz. *de Monialibus*, Corrad. *prax. Benef. & disp.* & alii, nonnullas accepisse fateor ex laudatis Authoribus; non tamen, ut in eorum codicibus jacent, refero; sed ut plurimum vel auctas, vel ad usum magis accommodatas invenies: Et major, quæ extat pars, ex mea ingenii tenuitate, ut casus in utroque Vicariatu accidit, est deprompta. His autem non est Judaicè insistendum, aut sicuti Bononienses Carrotio inhærendum: pluribus enim non omnibus materiis adaptari poterunt. Tibi igitur juxta facti circumstantias pro modulo tuo, & augere, & variare fas erit.

For-

Formulis hujusmodi non abs re esse duxi, adnotationes injungere, ut magis earum vis eluceat; deque his sermocinando, non parvi momenti dubiis, quæ persæpè accidere poterunt, in eodem Foro obviam ire studui: Si autem de omnibus non satisfaciam, excusatum me habeas, & non omnibus datum esse nosse omnia, recordare: Consultare autem Authores citatos, qui fideliter (nisi Typographus erret, ut sæpè accidit) laudantur. Ne parvi facias eorum exiguum numerum, non enim ex multitudine Authorum, opinionis, ac sententiæ veritas pendet, sed ex rationum pondere desumitur. Adnotationes hujuscemodi maximo fulcro subsidere curavi Decretorum Sac. Congr. tum Concilii, tum Episcoporum, ac & Immunitatis: de his haud dubitandum tibi erit, nam aut ex Registro earundem manibus propriis accepi; aut ex Originalibus foliis, & Votis antedicti MERITISSIMI CARDINALIS, quæ penès me adhuc extant, desumpsi.

Accedit tandem huic operi in postrema parte nonnullarum Apostolicarum Constitutionum Appendix, de quibus persæpè in hoc Libro fit mentio, nimium ad rem pertinentium, & muneri Episcopali exequendo scitu apprime dignæ: ideò per extensum transcribere eas curavi, non ut voluminosum codicem Typis mandarem, sed ut Bullario carenti consulerem.

De uno autem te monitum volo, plura eodem opere contineri non facile ad praxim inductura, vel quia Principes Sæculares, illorumque Ministri contendunt, & non expedit, apertè resistendo, his bellum indicere cum Dignitatis Episcopalis discrimine, animarumque subditarum maximo damno: vel quia alibi corruptelæ, ac abusus sint adeò annosi, & inveterati, ut nisi prudenti dissimulatione tollerentur, majora indè mala probabiliter oritura timeantur: Itaque in memoriam tuam redigo, quod *Apostolus 1. Corinth. c. 6. & 10. fatetur, Omnia quidem Episcopo pro salubri Animarum cura licent, sed non omnia expediunt, nec edificant.*

Denum summatim, benigne Lector, si attentè perleges, quid Episcopi, eorumque Vicarii, quid Parochi, quidve Confessarii debeant, & valeant de jure facere, habebis. In multis pererrasse, ac defecisse me non præterit; sed te non fugiat, quòd etiam quandoque bonus dormitat Homerus: Cognitumque habeas me meo perfunctum munere, Amicis, atque Benevolis satisfaciendo, qui de hoc mihi maximè tenentur, dum, ut ipsis indulgerem, tenuitatem meam palàm ostendere non puduerit. Tibi igitur sisto inornatum, & qualecumque extat, & rogo, grato accipias animo, quod libentissima offert manus. Vale.

INDEX